

Досега са установени 55 форми, техники и начини за нелегитимно партийно финансиране и те се използват съобразно характера на предизборната кампания. Това обясни политологът доц. Георги Манолов, който оглавява Колежа по икономика и администрация в Пловдив.

Според него възловите нелегитимни канали са пет основни вида: **1) партийни; 2) по линията на законния бизнес; 3) държавни; 4) свързани с нелегалния бизнес; 5) клиентелистки.** Всеки от тях има специфични проявления, намира собствен политически пазар и пролуки.

Към **партийния канал** спадат „черните“ каси (незаконни), частни фирми, тайни партийни донори, банкови кредити (теглят се и след това банките фалират), анонимни дарения, големи комисиони от сделки, търговия с гласове (пари на ръка).

Законното финансиране

става най-вече чрез дарения на големи суми по системата: скрит донор - подставени лица и фирми - посредник -

скрито скъпите разходи за кампании - транспортни, за митинги, концерти и тв изяви. Някои пък предпочитат да

55 начина за финансиране

Доц. д-р
Георги
Манолов

партия.

Партиите масово използват и тайно покриване на разходите за политическа реклама. Това става по схемата:

частни фирми - партийни фондации - медии. Освен това се взимат заеми и кредити за кандидатите и самите партии по прикрита система. Посредници пък поемат

провеждат скрити благотворителни акции от името на известни фирми, но за партийни цели. Използва се и метод като „подаръци и „услуги“ на кандидатите за сметка на фирмите. Те се изписват и осчетоводяват като „други разходи“. Изплащат се и завишени хонорари за интелектуална дейност.

Държавните канали за финансиране вървят през държавни банки, които отпускат необезпечени кредити чрез протезиране на големи икономически проекти. В

този случай се плащат големи комисиони за партиите, взимани от частните фирми, участващи в проекта. Държавните преференции за внос и износ на фирми, блиски до партиите, също не са забравени. Експлоатирането на институции като митниците и куфарчетата с пари е познато на всички, особено когато са на власт. Изнудването на закъсали държавни фирми за пари е форма, при която се обещава опрощаване на дълговете.

Нелегалните бизнесканали се финансират чрез сивата и черната икономика. Наркобизнес, търговия с оръжие, контрабандни стоки, хазарт, проституция, нелегален внос и износ, куфарна търговия са само част от предизборното финансиране.

Клиентелисткото финансиране става от шефове на „наши“ фирми, чрез скрито поемане на скъпи разходи и чрез т. нар. патрон - даване на парите на партийния бос. ❖